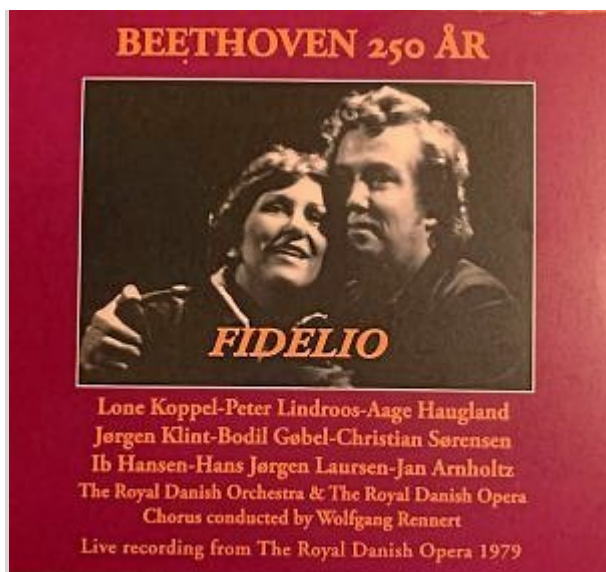

Tilsendt af Erik Harbo 8-1-2021

Peter Dürrfeld Kristeligt Dagblad 8.1.2021

Om værket

Beethoven: Fidelio. Live-recording from The Royal Danish Opera 1979. Det Kongelige Kapel, dirigent: Wolfgang Rennert. CDK 5037-38.

klassisk musik

4 stjerner

Uimodståelig opera fra Det Kongelige Teater

I marts 1979 gik Beethovens eneste opera "Fidelio" på Det Kongelige Teaters scene på Kongens Nytorv i København. Begivenheden blev forevigt i en livoptagelse og er nu udgivet af CdKlassisk som et dobbeltalbum. Det er en live-optagelse med indledende klapsalver, og som skrevet står i det medfølgende teksthæfte: "Der kan forekomme scenestøj, suffli og lidt overstyring i optagelsen."

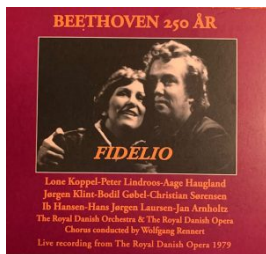
Men det er just en del af charmen ved denne indspilning, hvor operaen synges på dansk – og man må lade den epokes glimrende sangere, at de er tydelige i mælet og bestemt ikke uefne som skuespillere, der skal have meningen ud over rampen. Og hvad det rent vokale angår, profiterer denne Fidelio i høj grad af at have tre fortrinlige sangere i de bærende roller. Lone Koppel (på det tidspunkt netop hjemvendt fra et engagement i Sydney) er på alle måder overbevisende i rollen som Leonore med dæknnavnet Fidelio, den tids førende tenor Peter Lindroos er ideel som den vansmægtende Florestan, og i skurkerrollen som fængselsguvernøren Don Pizzaro er Aage Haugland myndig på den helt rigtige (onde!) måde. Læg dertil, at man også får oplevet sangere som Jørgen Klint, Bodil Gøbel, Christian Sørensen og – til sidst i rollen som Don Fernando "the one and only" Ib Hansen med sin stentorstemme.

Luk øjnene og lyt – og vær aldeles ligeglad med den svingende lyd kvalitet. Der er garanti for en tur i tidsmaskinen tilbage til en festlig aften på Gamle Scene for et par generationer siden.

[Alle, Anmeldelser](#) 18. december 2020

'Fidelio' På Det Kgl. For 40 År Siden 18.12. 2020

af [Gregers Dirckinck-Holmfeld](#)

Lone Koppel og Peter Lindroos i Det Kgl.s 'Fidelio' 1979. (Foto: Kgl. Teater/Mydtskov)

OH, SALIG GLÆDE!... OH, NAMENLOSE FREUDE!

Beethovens 250 år har kaldt en fyrre år gammel 'Fidelio' frem af Det Kgl. Teaters gemmer. Sunget på dansk!

Beethovens 'Fidelio'. Optagelse fra Det Kgl. Teaters Gl. Scene 8. marts 1970. Udgivet af Det Hegermann-Lindencroneske Udgiverselskab. Optagelsen beroende i Det Kgl. Teaters arkiv. Medvirkende bl.a. Lone Koppel, Peter Lindroos, Aage Haugland, Jørgen Klint, Bodil Gøbel, Christian Sørensen og Ib Hansen. Det Kgl. Kapel og Kor dirigeret af Wolfgang Rennert. Iscenesættelse: Gertrud Wagner. 2 akter 2 cd. Varighed: 1 t 16 min + 49 min.

DE prægtige operanørder Erik Harbo og Uffe Henriksen er på banen med Beethovens 'Fidelio' i en optagelse på Det Kgl. fra 1979. Selvfølgelig. Det er Beethoven-år i år. Beethoven blev *døbt* for 250 år siden. 17. december 1770 – den præcise *fødselsdato* er ukendt.

HARBO og Henriksen plejer og pudser de kongelige arvestykker efter en ikke mindre entusiastisk nörd, diskofilen Knud Hegermann-Lindencrone, der startede allerede i 1948 med at stille sit optageudstyr op, hvor han kunne komme til det i Det Kgl. Teater – var det ikke i logen i damesiden overfor kongelogen i begyndelsen? Det tror jeg. Primitivt var det. Men optages skulle der.

KNUD var nærmest søn af teatret – hans farbror Cai Hegermann-Lindencrone var teatrets chef i alle årene under 2. verdenskrig. Det var Cai, der gjorde sig uvisnelig berømt ved at sætte 'Porgy og Bess' op midt under Besættelsen. En provokation. Han sov mange nætter på teatret for at være den første til at tage skraldet, hvis tyskerne invaderede teatret. Knud havde noget at leve op til. Det gjorde han ved utrætteligt at følge forestillingerne år efter år, optage og optage næsten frem til sin død i 1994.

HER altså 'Fidelio' i 1979. Teknikken er, hvad den er. Det er jo en live-optagelse, og den fungerer godt i passager, mindre godt i andre. Ensemble, kor og orkester har det generelt sværere i forhold til dialoger og solooptræden. Det er f.eks. fint at høre 1. aktens småborgerlige og ret komiske ordvekslinger mellem Marzelina, Jaquino, Rocco og Fidelio. Operaen er jo defineret som et syngestykke, især i 1. akten – Det Kgl. Teaters sangere gennemfører alt på dansk. Vi hører Bodil Gøbel, Christian Sørensen, Jørgen Klint og Lone Koppel i deres hverdagsordvekslinger om byærinder, indkøb og den slags – frem mod kvartetten, der i al sin enkelthed kunne være en kvartet fra en Mozart-opera, f.eks. Tryllefløjten. Dansk er oplagt. Man aner, hvorfor der under indstuderingen har været vanskeligheder mellem iscenesætteren Gertrud Wagner (Wieland Wagners kone), måske især af sproglige grunde. Men faktisk er det en fornøjelse at høre sangerne udtrykke sig på dansk, især så længe vi er i 1. aktens jordbundne komedie. Det har for Beethoven også været et af de problemer, han har sloget med og som fik ham til at omarbejde operaen igen og igen over en årrække: Balancen mellem lyst og nød, sjov og alvor – det var det første, der var et ønske fra teatrene, men det sidste, der interesserede ham: Tragedien, heltemodet, sejren over det morderiske diktatur, den tapre kvinde Leonore, der forklæder sig som mand og kalder sig Fidelio og befrier ægtefællen Florestan, der sidder lænket i et fangehul i en spansk borg i nærheden af Sevilla.

SOM dokumentation af Det Kgl. operastatus i slutningen af 1970'erne, altså for fyrre år siden, er det spændende at høre flere af de siden forsvundne sangere: Den yndefuldt syngende sopran Bodil Gøbel, en sikker karaktertenor som Christian Sørensen, den flot syngende bas Jørgen Klint, der som fangevogteren Rocco udtrykker som var han en elskværdig advokat i retten, og så Lone Koppel, der med uforvekslelig patos og intuition er sopranmester for heltemodige kvindefigurer – Lone Koppel er i denne optagelse netop vendt hjem til Danmark efter årene ved Sidney Operaen. Og som det onde dyr i åbenbaringen: Aage Haugland, slynglen Pizarro, på det tidspunkt allerede en formidabel karakterbas med internationalt ry, en scenekunstner aldrig karrig med dynamisk udtryk, men ikke en sanger, der dyrkede stemmens pleje med manicure-ildhu. Hvad fremgår af optagelserne.

OPLEVELSEN ved at lytte til denne 1979-'Fidelio' kulminerer uvægerligt i 2. akten – selvom den burde nå et højdepunkt med fangekoret i slutningen af 1. akt på det sted, hvor Beethoven udløser sin vision om kampen mod tyranniet. Her smutter for meget i optagelsen. Men så rammes der direkte i Beethovens mål i 2. akten. Både musikalsk og dramatisk med Det Kgl. Kapels og Wolfgang Rennerts oplæg til den lænkede helt Florestans vældige, forpinte og flammende udbrud i fangekælderen. Sangligt en udfordring af den art, kun morderiske operakomponister kan udtænke til en mand, der på andet år ligger lænket på et iskoldt, beskidt gulv og på nippet til at dø af sult. Men sådan er opera. Nådesløs, når det gælder sublim effekt på trods. Den svenske tenor Peter Lindroos var dengang Det Kgl.s sikre og feterede mand i de store lyriske tenorroller. Nu som Florestan lægger han ud med en tenordramatisk præstation af umådelig kraft, der tegner *helteposition* gennem slutakten. Det er hans Florestan og Lone Koppels Fidelio/Leonora, der får forestillingen og operaen til at ligne, hvad Beethoven har set og hørt for sig. Deres jublende 'Oh, namen-, namenlose Freude!', da lænkerne bliver løst og de kaster sig i hinandens arme, klinger som et forudgreb til hymnen i slutsatsen af Beethovens 9. symfoni. De synger det for resten og selvfølgelig på dansk i denne optagelse: 'Oh salig, salig glæde'....

OG JO, basbaryton og kammersanger Ib Hansen høres også i optagelsen, da han afleverer en fuldgyldig kongelig præstation som ministeren Don Fernando, der indtræffer i det rette øjeblik med gjaldende trompetfanfarer. Men det er kun en parentes i Ib Hansens karriereforløb. Dét er fastholdt i andre af de gamle Hegermann-Lindenchrone-optagelser.

gregersDH.dk
0
FACEBOOK_